

praestandum factum«, ne pa tudi osnova zastavne pravice, ki nikdar ne meri na zadostitev in ki je, kakor rečeno, končano z dosego dovoljne varnosti, tako da potem ni česa ustaviti.

Moje mnenje je torej, da pri osnovi zastavne pravice za ustavitelj zvršila ni mesta, temveč da mora zavezanec, ako hoče oprostiti svoje zemljišče zvršilne zastavne pravice, storiti to jedino le po propisu zemljiškoknjižnega zakona.

Sedaj pa: »audiatur et tertia pars!«

I. Kavčnik.

Sodno-zdravniška mnenja.

V.

Je li bil F. K. zadavljen, ali je umrl naravne smrti?

(Konec.)

Medicinska fakulteta v Gradcu (poročevalec prof. dr. Kratter) je oddala naslednje

mnenje:

Osemnajst-letnega, navidezno zdravega in močnega mladeniča F. K. so našli dne 2. oktobra 1898 v gozdu, nekoliko od pota v stran, mrtvega. Ker se je sumilo, da je smrt nastala vsled sile s tujo roko, so ga dne 4. oktobra 1898 sodno raztelesili. Tu sta našla sodna zdravnikata taka znamenja, na podlagi katerih sta izrekla gotovo mnenje, da je bil F. K. zadavljen in je vsak drug vzrok smrti izključen. Nadaljna pozvedovanja niso dognala nikacih novih podatkov, kateri bi podprli mnenje zdravnikov, ampak zdelo se je celo, da je vzrok smrti zelo dvomljiv. Radi tega je okrožno sodišče medicinsko fakulteto vprašalo: Je li mogoče glede na izvid v zlic mnenju sodnih zdravnikov, da bi bil F. K. umrl naravne smrti?

Najprvo je priznati, da so v izvidu taki znaki, ki govoré za smrt zadavljenjem, in če bi se bili sodni zdravnikata pogojno izrekli za tak način smrti, bi se morda ne moglo ugovarjati kaj posebnega. Skrbno proučivši izvid smo imeli pa takoj pomisleke proti jednostranski uporabi znakov na vratu. Odra-

slega, krepkega in polnočutnega človeka ni moči tako lahko zadaviti; k temu je treba, da se zapré najmanj 1—2 minuti vsled pritiska od zunaj zgornje dihalo.¹⁾ Po sodno-zdravniški skušnji je skoro nemogoče stoječega človeka zadaviti. Tako se pogostokrat, da, celo vsak dan, pri pretepih koga davi, a se ga redkokrat res zadavi. Poročevalec je imel v teku 20 let res malokrat priliko opazovati nedvomne slučaje smrti vsled zadavljenja. In še tedaj je našel vse one znake na vratu, o katerih soglasno vsi pisatelji poročajo, namreč: kožne odrtine, navadno več jih na obeh straneh vratu in na podjezičnem okrožju, mnogoštevilne krvne izstope v mezdri med vratnim in zunanji jabolčnimi mišicami, zlomljeno vratno kost ali zlomljen jabolčni hrustanec, posebno pa zlomljene velike roge ščitastega hrustanca, krvavitve v sluznici jabolka in zgornjega sapnika. V le-tem slučaju pa najdemo razun dveh malih vštric se raztezajočih površnih kožnih odrtin v sredi leve kimalke (in še te odrtine sta sodna zdravnika za gotovo označila za posmrtno) samo plitev krvni upoj²⁾ na levem krilu golše ter več temno-višnjevih peg v mezdri, obdajajoči levo vratno odvodnico.

Posebno čudno je, da ni najti nikakih natančnih znakov davljenja, ne na zunanji plati vrata, ne na jabolku; posebno čudna pa je lega mrliča z obrazom proti zemlji. Zadavljenci obležijo navadno na hrbtu, tedaj v legi, v kateri se navadno davijo, dokler ne umrô. V navedenem slučaju bi se bil mrlič lahko po smrti zaobrnil na trebuh, a ta domneva bi bila nekako prisiljena. Lega mrliča, kakor tudi znaki na vratnih vstrojih govorijo le bolj proti zadavljenju, nego li za zadavljenje.

Tukaj bi bila smrt pa tudi tako lahko nastopila, da bi bil napadalec napadenca z obrazom k tlom tiščal in sicer toliko časa, dokler ni napadenec umrl. A tedaj bi se morale najti kožne odrtine na podbradku, okoli ust in nosa, tuje tvarine v teh duplinah, kakor tudi znaki tiščanja na zaglavju in zatilniku. Brez takih znakov bi bila ta domneva popolnoma svojevoljna in je v našem slučaju docela neverjetna.

Sedaj nam ostane pa še nekaj, na kar bi bilo misliti. Znani so namreč posamezni slučaji, ko so bili ljudje nenadoma

¹⁾ Obere Luftwege.

²⁾ Haemorrhagisches Infiltrat.

udarjeni ali sunjeni na vrat in so na to takoj ali v kratkem času umrli. Srce je namreč takoj prenehalo biti vsled odsevnega vpliva srčnih živcev-ovirnikov¹⁾ (Shock). Da smrt nastane na ta način, je treba le enkratnega in malo časa trajajočega pritiska na vrat. Zgodilo se je nekoč pri pretepu in pred pričami, da se je človek, katerega je nekdo za vrat zgrabil in malo časa davil, takoj mrtev zgrudil. Pozitivnih znakov zadavljenja v takih slučajih ni najti, k večjemu je videti, kakor v našem slučaju, kake neznatne premembe, o katerih bi smeli sumiti, da so nastale vsled zadavljenja. Prav tu se pa lahko vpraša, so li morali nastati ti znaki po tuji sili, ali pa jih je morda tako razlagati, kakor bi bili nastali naravnim potom? Smelo si lahko predstavljamo, da je umrlec slučajno tako na tla padel, da se je vdaril ob precej veliko golšo. Smrt bi bila vsled tega odsevnim potom, kakor je bilo prej obrazloženo, nastala. S tem pa nočemo trditi, da se je v resnici tako zgodilo, pač pa dokazati, da nikakor nismo prisiljeni v našem slučaju misliti samo na silovito smrt.

Nastalo je pa tudi upravičeno vprašanje, ali ni morda smrt nastopila vsled notranje premembe vstrojev? Ker je bila golša precej velika, je bila morda ona smrti vzrok; ljudje z golšo mnogokrat umrjejo hitro in nepričakovano. A tudi srčna kap ni izključena, ker je bilo srce zelo razširjeno, kajti izvid pravi: »Leva srčna stena $2\frac{1}{2}$ cm, desna 2 cm debela.« Če je bilo srce v resnici tako debelo, potem ni bilo pravilno, nego tako zelo premenjeno, da si je lahko razlagati nepričakovano, nenadno smrt tudi mladega človeka.

Iz vsega tega izhaja, da ni smeti najdenih znakov na mrliču jednostransko uporabljati za silovito smrt, kakor sta storila sodna zvedenca, marveč, da se da iz njih razlagati tudi naravna smrt. Medicinska fakulteta odgovarja torej na stavljeno vprašanje: Vzlic mnenju sodnih zdravnikov, koja sta se izrekla na podlagi izvida, da je nastala smrt vsled zadavljenja, je treba vendar priznati, da je F. K. morebiti umrl naravne smrti.

Pripis: Vsled tega mnenja se je preiskava ustavila.

¹⁾ Herzhemmungsnerv.

